

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes száma ára	6 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyiltér“ rovatban
közleendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltnének.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-HIVATAL:

Kézdivásárhelytől:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelytől:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádbéó Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyiltterek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

Felhívás előfizetésre

a „Székelyföld“ 1883. évi (második) folyamára.

A „Székelyföld“ című közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 frt. — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

Az előfizetési pénzek a kiadóhivatalba és pedig K.-Vásárhelytől a nyomdába, vagy Csik-Szeredába T. Nagy Imre, Székely-Udvarhelyre Dr. Kádbéó Ferenc szerkesztőkhöz küldendő, idekről legzélszerűbben posta-utalvánnyal.

A „Székelyföld“ kiadó hivatala.

A kataszteri munkálatok vége felé.

I.

Egy törvény hozatott volt ezelőtt nyolcz évvel, melynek életbeléptetése céljából azóta folyton folyt — mint néptünk elnevezte — a „földön futók“ munkálata a föld felmérése és becslése körül. Mint a „Székelyföld“ idei 23-ik számában megjelent „Pár szó a kataszteri munkálatokról“ című közleményből s máshonnan is tudjuk, ugy me-

gyénkben, mint egyebütt, a kataszteri munkálatok már a felszólamlás stadiumában vannak. Tehát valahára hosszas siralmas vajadás után, szegény földművelő népünknek óriási áldozatokba került költségei mellett, már-már megvalósulóban van az új földadó, az 1875. VII. törvényezikk életbeléptetése. A mint az „új földadó“ elnevezésből is látszik, ez ismét oly kérdés, mely az ország összes népeit s különösen bennünket földművelésre utalt és abból tengődő székely embereket igen közelről érdekel, s mint ilyen, azt hiszem, figyelemre méltandó.

Tán fölösleges is emlitenem, hogy az új földadó-törvénynek ezéja az állam-háztartáshoz megkívántató fináncziális érdekek főtékintetre méltatása mellett a földadónak az ediginél igazságosabb felosztása.

Ha pedig mélyebb figyelemre méltatjuk a dolgot, azt tapasztaljuk, mint ezt a „Székelyföld“ fentebb említett cikke is elárulja, hogy itt bizony ugy az állam, mint a polgárok egyenlően lévén érdekelve, iparkodik mindenik a maga fazeka mellé szítani a tüzet.

Az állam azon töprenkedik, hogy minél nagyobb megadóztatható tiszta jövedelmi összeget mutathasson ki; a mezőgazdasággal foglalkozók pedig azon törekednek, hogy a földbirtok minél kisebb adótehernek vessék alá. S

valóban itt mindkét félnek megvan a maga oka, a miért e kérdés megoldását létérdekének tekinti. Kétségtelen azonban, hogy ha az egyiknek érdeke elvesz, maga után vonja a másinak vesztesét is.

Az államháztartás roppant költségekkel jár s a mellett óriási deficitje van az államnak. A magyar mezőgazdaság pedig el van hanyagolva s a legveszélyesebb helyzetben vergődik. S azért ma, midőn a kataszteri munkálat már majdnem készen van és a tiszta jövedelem is meg van határozva, igen sokan másképen vélekednek e törvényről és kiviteli módokról, mint ezelőtt nyolcz évvel, midőn az létre jött, midőn még a földbirtok nem volt ugy megterhelve, midőn még nem volt idegen kezekben a földbirtok s általában a mezőgazdák nem voltak annyira tulterhelve adóval.

S vajjon a mai panaszok a földbirtok tulterhelte miatt alaposak-e? Minden habozás nélkül kimondhatjuk, hogy igen sok esetben alaposak, mert oly igazságtalan becslések vitettek keresztül, hogy azokat sajnos megjegyzés nélkül nem hagyhatjuk s az államnak sem lehet érdeke az illetőknek elismerést szavazni tulbuzgóságukért.

Bizony nagyon is a nemzet életébe vágó fontossággal bír az 1875. VII. t. cz. kivitele. Mert valóban kétségbe-

ejtő a földbirtokosok helyzete. És ez méltatásban is részesített az országgyűlésen akkor, midőn egyik bizottság sürgette a kormányt, hogy a fekvő birtok hypothekális terheinek nagyságát vizsgáltná meg.

S z e m l e.

Az állami háztartás eredménye 1882-ben a végleges összeállítások szerint még kedvezőbbnek mutatkozik, mint az évnegyedes kimutatások szerint, úgy, hogy a deficit 20 millió alul áll.

*

A szeszadó reformja. Szapáry Gyula gróf pénzügyminiszter ápril 7-én Bécsbe utazott, hogy ott az osztrák kormány tagjaival, nevezetesen Duna-jevsky pénzügyminiszterrel, a monarchia mindkét felét közösen érdeklő különféle ügyek iránt megállapodásra jusson s főképen, hogy a szeszadó reformjára vonatkozó s egy idő óta félbeszakított tárgyalásokat személyesen vezesse.

*

Közlekedési miniszteriumi államtitkárra Baross Gábor képviselő a hiv. lap ápril 8-iki száma szerint csakugyan kinevezetett. Baross valóságos politikai államtitkár lett s már ápril 9-én meg is kezdte hivatali működését.

*

Majláth György halálával megürült főrendiházi elnökségre a lapok előbb Szögyén-Marich László kir. főkamarmestert s a főrendiház jelenlegi alelnökét hozták szóba, de ez nem lévén hajlandó elfogadni, utóbb Szilágy József koronaőr a főrendiházi elnökjelölt.

*

A horvát bán állásáról le akar mondani; maradását attól tette

A „Székelyföld“ tárczája.

A tánczó medve.

— Lessing. —

Egy tánczó medve lánczát elszakítva, Hol előbb lakott, az erdőbe megy vissza S pajtsái előtt mindjárt is eljárt ott Hátulsó talpain egy művészi tánczot.

„Látjátok — szolt — ez az igazi művészet, Künn a nagy világban tanultam meg én [ezt;

Most utánozzátok, ha ugy tetszik néktek És ha van hozzája elég képességetek.“

„Menj, menj, — morgolódva felel egy vén [medve —

Nincs, mit büszkélkedned ily művészetedre, Mert akármily ritka, új s nehéz fejednek, Aljas szolgálókat árul el tebened.“

Büszke önteltséggel mutat sok magára, Pedig s hogy mások füttyölnek, ugy járja.

Bálinth Gyula.

A Csallóközről.

(Földes József felolvasása a csiksomlyói jótékony egyesület febr. 20-ki fillérestélyén.)

Évenként ilyenkor meg szokták emlegetni az ujságok Csallóközt. A mint a hőelvadás elkezdődik, rend szerint megkon-

dul a hirlapokban a vészharang, hogy Csallóközt a Duna árja elöntötte, vagy legalább hogy elöntéssel fenyegeti. Legközelebb is a Győr városát ért csapásról szóló tudósítással egyidejűleg reptült szét a hír, hogy Csallóközben a Duna gátat szakított és a szigetet elöntötte.

Ezen alkalomból a Csallóközről, hazánkban földrajzilag is egyik nevesebb vidékéről, némi ismertető beszélgetésbe eredni nem tartom egészen érdekesség nélkül való dolognak.

A Nagy-Duna, ottani beszéd szerint Öreg Duna, és az ebből Pozsonynál kiágazó s Komárom alatt a főmederbe visszafolyó érsekújvári, vagy Vág-Duna által képezett sziget tulajalevőleg egy részét, mintegy központját teszi a Kis-Magyar-Alföldnek. Területe akkora, hogy körülbelül száz tekintélyes külhatárokkal övezett községet hordoz a hátán, melyek között van egy királyi város, a híres hadászati erősségekkel büszkélkedő Komárom s több jelentékeny kereskedelmi pontul szolgáló mezőváros. Három szolgabírói járást foglal magában, ezek közül kettő Pozsonymegyéhez, egy Komárommegyéhez tartozik, sőt egy jó darab föld, az ugynevezett Csizlikköz, a rajta fekvő 5—6 községgel Győrmegyébe csap át. Ily terület mellett, míg számos község közvetlen szomszédja a Dunának, mások ettől több órájárásnyira esnek, melyekhez azon-

ban a Duna vize áradás idején szintén ellátogat. A sziget belseje rendes körülmények között vízbenszegény; egyedül folyócskája a Csiliz, mely a pozsonymegyei részekben eredve, a komárommegyei területen torkollik a Nagy-Dunába; forrása ennek sincs, inkább csak a posványos helyek vizeinek összegyűléséből alakul, azért nyáron rendszeren ki is szárad, csak közben-közben, a mint a Duna magasabbra duzzad, telik meg ennek fölfele tóduló vízzel; de a Dunával való ezen viszonyánál fogva a Csiliz nem kevésbé magában hordja az árvíz-veszedelmet, mert vidékére legtöbbször az ő védő töltéseinek elszakadása, vagy alámerülése folytán zudul ki a tomboló-romboló árvíz tömeg. Egyébként csak hó- és esőlevegő tartalmazó erek, lapályok, tavak fordulnak elő a sziget belsejében, de az ily álló vizeket is a Duna szabályozása és levezető csatornák egyre fogyasztják, a víz mind szűkebb térre szorul s ott, hol gyermekkoromban nyár közepén erdőt képező kákák és sás között övig érő vízben üldöztem a kimondhatatlan virgonczsággal víz alá bukdácsoló vadrécezfutakat, most kopár legelő táru a szem elé, melynek marhanyom csinálta buczkáiból vitéz nyulak ugrálnak föl az ott járó-keelő előtt, s követik elismerésre méltó iparkodással azt a tanácsot, hogy: Szegény a futás, de hasznos. A Dunák, a Csiliz mellékén erdőszerű nyárfás

helyek, füzesek húzódnak; ily füzesek terülnek el a községek környezetében is; az utcák, utak mellékén akác-, fűz- vagy jegenyesor vonul el; nem hiányoznak — kivált nagyobb urasági birtokokon — szép tölgyerdők sem, minőből kitűnik, hogy oly faszegénységben, minőről a Nagy-Alföld híres, a csallóközi nép nem szenved, s habár tüzelő szerei között nagy szerepet visz a szalma is és a nád, van fája is a szükséghez képest elegendő, sőt némely gazdának annyi, hogy piacra hordja eladás végett.

A föld termő rétege fekete agyag; fő gazdasági termény a buza. Az „arany kalászszaal ékes rónaság“ tanyáz, fészkel a honi madarak óriása, a tuzók, mely a költés idején csordásilag legelész a terjedelmes réteken, legelőkön; a lapályok körül futkároz, kiabál a nagy számu bibicz; a kákák, sásos tavak vizében „sir, kelepel, hápog“ a vadréce, a fehér fejű kárpász; fölöttük se-regestül csapongva röpköd és siri a fecsketalaku hattyú színű sirály; a moosárok belsejéből ki-kihallszik a dolosgömnök bikabömböléshez hasonló szava; emberektől kevésbé háborgatott tájakon sétálnak a legények kalapjába bodros tollat szolgáltató daruk, melyek szép nyári reggeleken a rengeteg nádasok között tartott nem kellemetlen hangversenyek zajával töltik el meszes-távokra a róna levegőjét. Ilyen az élet a határban nyáron; ha a tél beköszönt, ki-

függővé, ha az adókezelés megváltozik. Az erre vonatkozó tárgyalások a magyar kormányval most is folynak.

A középiskolai törvényjavaslat ellenében nagymérvű s komoly mozgalom indult meg Arad, Torontál, Temes s Krassó, Szörény megyék románjainak intelligenciájában. A mozgalmat főleg oláh ügyvédek és papok vezetik. Céljuk a középiskolai javaslat ellen népgyűlések által tiltakozni. Temesvárt már legközelebbre nagy népgyűlést terveztek, melyen képviselve lesz az egész délvidéki oláhság.

Az összes európai lapokat élénken foglalkoztatja az Ausztria-Magyarország, Olasz és Németország közötti véd- és daczsövetség. Bár a bécsi kormánykörökből határozott cázfórlást nyert azon hír, hogy tán irásbeli szerződés kötöttettné volna, a bécsi, berlini, londoni s főleg a párisi lapok egész bizonyossággal állítják, hogy a három nevezett hatalom közt a véd- és daczsövetség megkötöttettné, nem irásban ugyan, de jegyzékváltás után.

Montenegróban hadi készülődések folynak. Az albánok és montenegróiak közt folyton felújuló küzdelmek nem csupán helyi jelentőségűek. Montenegro azon iparkodása nyilatkozik benne, hogy hatalmát kiterjessze s megszerezze Skutari városát. Montenegró rendkívüli erélyvel folytatja hadikészületeit. Legközelebb négy millió rubelnyi kölcsönt vett fel Oroszországban, hogy ugynevezett stratégiai utakat építhessenek.

A dynamit Angol-, Orosz- és Franciaországban mindinkább nagyobb szerepet kezd játszani. Angliában nemrég a kormánypalotában történt dynamit-robbanás. A féniek, írek lázasan dolgoznak vele, utjabban is Londonban a rendőrségnek a napokban jelentés tétetett, hogy Liverpoolból nagymennyiségű robbanó-anyagot indítottak utnak London felé. E szállítmány még nem érkezett meg, de a rendőrség egy veszélyes pokolgépet fedezett fel. Az amerikai feni lapok határozottan állítják, hogy a moszkvai koronázási ünnepély nem fog véghezmenni katasztrófa nélkül.

A muszka csár koronázása máj. 27-én lesz; az ünnepélyek egész jun. 12-ig fognak folyni.

Néhány őszinte hazafias szó K.-Vásárhely város idegen nevű lakosaihoz.

Köztudomásu dolog, hogy városunkban több olyan, részint a közelmúltban, részint már több idő óta bejött lakosok van-

hal az egész vidék. A madár elmegy, embernek nincs mit keresnie künn a rónán, legfőlebb nádat vágni jár, ha esős időjárás miatt ezen munkáját ősszel el nem végezhette; farkas pedig, a téli vidék kóbor lovagja, ott nem honos. A tél többnyire bő hóval s jó hideggel jár, de februárban már bevégeződik, úgy hogy ezen hónap vége felé rendszeren már javában folyik a határban a tavaszi munka. Márciusi hóról azt mondják, hogy a ki abban megmosdik, szép lesz, mert az ilyen ritka madár. Az időjárásnak — leszámítva a szeszélyeskedő áprilist — természete a következetesség, kitartás. Ha el kezd fújni a szél, gyakran elzúg éjjel-nappal rettenetes erővel hetekig, míg más-kor hetekig nem mozdul még a rezgő nyárfa levele sem. Eső, nyári időben, ritkaság; ha beüt, az is meg szokta könyörögtetni az embereket, míg vége szakad. De az ottani föld nem is kíván sok esőt; ha havonként kétszer megázik, nem panaszkodik a gazda szárazságról. Sajnos, hogy sokszor hónapokon át be vannak rekedve az egek csatornái. Különösen utóbbi időkben lett uralkodóvá az esőhiány, annyira, hogy ennek következtében a Csallóköz, melyről mint falusi diák, azt tanultam, hogy termékenységé miatt hajdan Aranykertnek nevezték, már-már az állandó rossz terméssekkel szerez magának szomorú hírnevet. Ugy látszik, megváltozott az éghajlat, és ezen változás előidézésében lehet, hogy része van annak, a mi a borzasztó árvize-

nek, kiknek bár nevük nem magyar hangzásu, de azért senki sem merne kételkedni tiszta és őszinte magyar érzelmükben. Közadakozásoknál, melyek a magyarság érdekében történnek, nevük mindenütt ott van. Vannak, kik maguk s gyermekeik a szabadságharcban a 48–49. években tényleg részt vettek s vitézül harcoltak a magyar érdekek mellett. Magukat nyíltan és őszintén magyaroknak vallják; magyarok szavaikban, tetteikben egyiránt, s annyira őszintén magyarok, hogy még a legbensőbb családi körben sem használnak más, mint az édes magyar nyelvet. Gyermekeiket magyar erkölcsökben nevelik. Kíváncsi-e ennél többet a magyar haza, bármely fiától is? Bizonyára nem. Mindazonáltal engedjék meg, hogy egy hazafias kéréssel járuljak hozzájuk.

A külföld s az idegenek, kik azt szeretnék, hogy még annyian se legyünk, mint a mennyien vagyunk, a nevekből ítélnek. A gyűlölt emlékü 48 utáni időben a németek minden nem magyar hangzásu s csak kovessé német hangzásu névvel bíró embert németnek vettek fel a népszámláláskor, mintegy kimutatni akarva, hogy ők itt Magyarországon is mily nagy többségben vannak, s így quasi jogosult germanizáló eljárásuk. Tagadhatatlan, hogy lehetne többben is. De csoda-e, ha annyi évszázadon át tartó szüntelen harcok közepette kissé megapadtunk? Számunk nagyobbítása érdekében kötelességünk minden lehetőt megtenni, s épen azért azon hazafias kéréssem lenne városunk nem magyar nevű néhány lakosához, hogy változtassák nevüket magyarrá, — hisz úgy is minden izükben magyarok. Az újabb időben az egész pár sor írás és egy 50 kros bélyeg költségbe kerül.

Jól tudom én, hogy különösen üzletembernél a régi firma sokat teszen, s hogy névváltoztatás esetén pl. a jeggyel ellátott házi és üzleti eszközöknek új jeggyel ellátása némi költségekbe kerül, — de ez csak látszólagos nehézség. Hisz az új név mellé egyelőre oda lehetne tenni a régit is. S hogy a jegycesére se legyen költség, lehetne a régi névvel egyenlő kezdőbetűjű nevet venni fel, pl. Geber lenne Gábor, Kugler lenne Kulai, Velmaier lenne Verpeléti, vagy Várhelyi s a t.

E sorokra különösen felhívom azon gyámok figyelmét, kiknek nem magyar nevű gyámoltjaik vannak.

Egy őslakos.

ket okozza: a Duna szabályozásának s ezzel együtt a lapályok, erek lecsatornázásának. Öregebb emberektől nem egyszer hallottam emlegettetni, hogy régebben sokszor megtörtént, hogy a lerakott gabonát ladikokon, deréglyében hordták haza; a mint ugyanis a Duna valamennyire megdagadt, a belőle futó számos éren, melyek a szigetet össze-visszahálózák, melyek tehát a Duna ágaiul, de nézetem szerint annak fölös vizét elvezető biztosító szelepeitül is szolgáltak, azonnal terjedt szét szép csendesen a víz mindenfelé; az áradás akkor tehát gyakori, évenként többször ismétlődő volt; de nem ártott senkinek és semminek, legalább nem oly mértékben mint most. Most a magas töltések közé szorított Duna csak hóolvadáskor és úgy önthet ki, ha a töltésen tulemelkedik, vagy azt elszakítja, de az ilyen kiöntés aztán félelmetes és nagyobb mértékű is, mint a hajdani lehetett, mert most oly helyek is víz alá kerülnek, melyek azelőtt hónál, esőnél egyéb vizet nem igen láttak. A csillizközi falvakból, melyek vagy közvetlenül a Duna partján, vagy oda igen közel fekszenek, a lakosok az ideai árvíz elől — a mint az újságok közölték, — házaikat ott hagyva menekültek, már pedig ha régebben, a szabályozások korszaka előtt, midőn a Dunának minden jelentékenyebb emelkedésével a víz azonnal házuk küszöbe előtt állott, ilyen veszedelmek fordulhattak volna elő, még képzelni sem lehet, hogy azon vi-

Mezőgazdaságunk fejlődése.

Kézdi-szék, márczius 29.

(Folytatás.)

Az öntevékenység és társadalmi működés terén mozgó gazdasági egyesületek kifejtett munkássága és az elért eredmény úgy szólva, mint kezdeményezés, még mindig nélkülözött azon pártolást és jóindulatot, melyben egy ily művelődési és nemzetfenntartó intézménynek jogállamok és alkotmányos nemzetek jogai alapján részeseülnie kell vala.

A jelen alkotmányos életünket megelőző idő bő anyagot nyújtott e haza jobb-jainak arra, hogy a költővel felkiáltssanak: „Még jöni kell, még jöni fog egy jobb kor, mely után buzgó imádság epedez százezrek ajakán.” A nemzet imája meghallgattatott. Ha későre és nem is oly teljében, mint várók, mégis felderült az alkotmányosság régtóta várt napja, s ezzel a földművelés és mezei gazdaság jobb jövőnek nézett elébe. Szabad lett a szó; s a felelős kormányban megkapta a nemzet önrendelkezési jogát. A földművelés és mezőgazdaság is, mint a politika ágazata, elfoglalta megillető helyét. Az alkotmányosság helyesen értelmezett védelme alatt a mezőgazdaság barátai szabadnak érezvén magukat, egész erejükkel és tehetségükkel fogtak a munkához s az e téren elérendő siker még vérmesebbé tette reményeinket s újabb lelkesedést és bátorítást kölcsönzött e nemzet életfenntartási ágának lelkiismeretes művelése- és fejlesztéséhez.

Hogy ezen életfenntartási ág művelőinek és ápolóinak nagy reménye az elért alkotmányosság ideje alatt miként teljesült, tudja azt minden, mezei gazdaságunkat figyelemmel kísérő honpolgár. Mondanunk sem kell, hogy a vérmes reménykedést roppant csalódás váltotta fel és az úgy, a helyett, hogy elősegítettettné volna, inkább megbénítottatott. És hol, miben rejtett ennek az oka? Hát bizony az alkotmányosság alatt kormányra jutott honfainknak nem volt kellő érzékük a földművelési politikához s a kormányok által vallott politikának más ágai csaknem, sőt mondhatni, egyenesen a mezőgazdaság ellen és annak rovására voltak irányozva. Avagy hol, melyik nemzetnél nehezdedtek az adóviszonyok oly nagy, csaknem elviselhetlen súlyllyal a földre és a földművelő osztályra, mint nálunk? A zsidók emancipációja s vele a szabadon dülő és lelketlen uzsora nem a földműves osztályon s így a mezőgazdaságon ejtette-e a legvértőbb sebeket és pénzsomja nem annak szívta-e

déken községek keletkezhettek volna.

Egyszer átéltem egy vízáradási esetet magam is. Szülő községem mintegy két óránnyira levén a Dunától, nálunk csak hírből tudják, miként áll a Duna. Úgy új év táján, mint az ideai árvíz történt, kezdett szállongani a hír, hogy a Duna erősen növekszik. Egyre fenyegetőbbé váltak a hírek, míg egy reggel mozgásba hozta a községet a láрма, hogy jön az árvíz! Mentő munkálatokra ott gondolni nem igen szükség, mert a házakba legalább időig a hűlám be nem jutott; futottak tehát ki a kíváncsi emberek a helységben kívüli térre, hogy honnan s mikor jön a víz. Egy csoport ember közt ott lestem én is az általában még soha sem látott eseményt. Az ácsorgás, beszélgetés folyt, nem láttuk a vizet sehonnét, hát egyszer, mintha a semmiből termett volna elő, nyargalt az ár lábunk alatt. Vessd el magad! lett futás haza felé; és szükség is volt a kotródásra, mert néhány pillanat alatt betöltötte az ár az egész vidéket, rakoncátlan haraggal, recsegésközött tépdelve föl, szaggatva szét az ott levő befagyott jégpáncélját. Mikor aztán az ily árvíz tömeg a Duna apadtával lassanként lefoly, akkor tűnik elő romboló munkájának gyászos eredménye. Azonkívül, hogy az elöntött vetések ki vannak öltve, sok helyen a jó szántóföldet is örökre tönkre teszi: behordja, beteríti kavicssal; másutt örvényt váj s a szántóföld tulajdonosa abban a meglepetésben részesül, hogy buzatermő földje átalakult halastóvá.

(Vége köv.)

ki vérért az utolsó cseppig? Nem ez juttatta-e a mai százanandó nyomorúságra a földművelő néposztályt ép úgy, mint a földbirtokosokat? Nem a zsidók polgárosítása és az uzsora tette-e a föld árát ingadozóvá? s nem ezek okozták-e, hogy a legnagyobb földbirtokok — a hitelező zsidó és eladósodott polgár beruházásokat nem tévén — gyümölcstelenekké lettek s így vannak mai napság is?

A földre aránytalanul kirótt és elviselhetlen addó mellett a földművelő néposztályt és földbirtokosokat a nyomorúság és tengődés örvényébe sodorták a természetlen rossz évek. Ezekhez járult a könnyelműség, mely a mezőgazdaság körül észlelhető vala.

Továbbá elősegítették a veszélyt az experimentatórik, a próbálgatások, melyek a kormányok részéről a rendszertelen földadóviszonyok rendezésének hullámzásában és a mezőgazdák részéről a mezőgazdaság tudományának hiányában bizonyultak be. Ekép a gazdasági egyesületek némely töprenkedései a gyakorlat terén alig közelítették meg céljukat.

Ennek a mezőgazdákban felébredt tudata szülte azon mozgalmat, innen magyarázható meg azon forrongás, mely pár év óta a mezőgazdasági kérdések körül felszínre került. A mai roppant megterhelések között pedig a legfontosabb kérdések egyike az, hogy miképen lehetne a földet úgy értékesíteni, miszerint az adóképeség fokozódjék? Továbbá: mi módon lehetne a földbirtokot a tulajdonosok birtokában megtartani? E kérdésnek egyik ágát képezi a kiköltözködések megakadályozása, vagyis véreinknek a haza földjén való megtartása, kiköltözött hazánkfiainak visszatelepítése.

(Folytatása következik.)

Felvidéki.

66. — 1883.

gazdas. egyes.

Titkári jelentés

a csikmegyei gazdasági egyesületnek 1882-ik évi működéséről.
(Felolvastott az egyesületnek 1883. évi márcz 27-én tartott közgyűlésén.)

(Vége.)

Kiállításunkból azon örömdetes tanúságot meríthettük, hogy népünk elég érzékel és gyakorlati felfogással bír annak értékét méltányolni, s azon reménnyel vagyunk, hogy a látott és megismert dolgokat helyes irányban fogja a maga javára értékesíteni; azért oda fog igazgató választmányunk tovább is ügyekezni, hogy e hajlam táplálására, mint jóllétünk közvetett előmozdítójára, hasonló kiállításokat hozhassunk létre.

A kiállítás megyénkben teljesen új intézmény lévén, kétszeres örömrünk szolgál annak tudata, hogy daczára újságának, mégis sikerült azzal oly élénk érdeklődést keltetnünk gazdaközönségünkben, melynek üdvös hatására bizton számíthatunk.

A kiállított gazdasági eszközökből, mint ekék, boronák, szecskavágók, rosták, cséplőgépek stb., több elment. Mig ezelőtt gazdaközönségünk nagy része bizonyos előítélettel, idegenkedéssel és bizalmatlansággal viseltetett az eszközök újításá iránt, addig most örömrünk szolgál látni, hogy a kiállítás helyiségeiben felállított s részben működésben is tartott különböző gépek és eszközök nemcsak érdeklődő nézőkre, de vevőkre is találtak. Elkelt a többi közt három darab kézi és löreji cséplőgép, két konkolyválasztó és két rostáló gép, több szecska- és répavágó, lánczborona stb. Több értelmesebb kis gazda társaságba állott s együtt vásárolták a gépeket és eszközöket.

Azon meggyőződésben élünk, hogy ha netán más eredménye nem is lett volna jelen kiállításunknak a febbebb mondottaknál, már maga ez is oly horderejű, mely erkölcsi eredményében bőven jutalmazná egy évi törekvésünket.

Ezen eredmény által ösztönöztetve, legyen szabad igazgató választmányunknak remélnie, hogy a folyó évre Gy.-Szentmiklósról tervbe vett kiállításunk iránt a pártfogás és érdeklődés nem lazulni, sőt fokó-

zódni fogván, arról hasonló kedvező jelentéssel léphessünk a jövő közgyűlés színe elé!

Egyesületünk pénztára állapotáról a következőket van szerencsém a t. közgyűlésnek előterjeszteni:

Bevételek 1882-ben:

Rendes, évdíjas és pártoló tagoktól	108 frt — kr.
Alapítványok kamataiból	18 „ — „
Államsegély	1300 „ — „
Az egylet által rendezett kiállítás látogatási díjaiból	169 „ 50 „
Az egylet javára hagyott és elárverezett konyhakerti növényekből	4 „ 02 „
Alapítványi tőkékből	150 „ — „
A Mikó Bálint féle 8 darab m. arany jutalomdíjból megmaradt 3 arany az egylet javára bevétellett	12 „ — „
Számadási térítményből	79 „ 31 „

Összesen: 1840 frt 83 kr.

Kiadások:

Gazdasági magvak és egy alagesőajtó szállításért	87 frt 21 kr.
Egy sorvető gép árának 1. részletfizetése és szállítási díja fejében	172 „ 82 „
Az október havában rendezett kiállítás költségei	925 „ 82 „
Az egyleti titkár fizetésébe	75 „ — „
Vegyes kiadások	159 „ 86 „

Összesen: 1420 frt 71 kr.

Az egylet vagyona 1882. végével: Pénztármaradvány 420 frt 12 kr.

Rendes, évdíjas és pártoló tagok díjhátralékai 194 „ 35 „

Alapítványok kamathátralékai 324 „ — „

Tőkekövetelés 5550 forint, melyből részletfizetések fejében bevándó 444 „ 18 „

Összes vagyon 1882. végével: 1382 frt 65 kr.

Pénztárunk állapotáról ezen kimutatást midőn a t. közgyűlésnek előterjeszszük, ezt azon jelentésünk kíséretében teszszük, hogy igazgató választmányunk a pénztár forgalmát s számadásokat bizottságilag megvizsgáltatta s azt mindenben helyesnek találván, most az alapszabályok által a közgyűlésnek adott jognál fogva kérjük, hogy a számadás kötelezettsége alól akár felülvizsgálás után, akár e jelentésünk tudomásul vétele folyamán, 1882. évről az egyesületi pénztárnoknak a felmentvényt megadni méltóztassék.

Csik-Szeredében, 1883. márczius 27.

Nagy Imre,
egyes. titkár.

Két javaslat.

Ismeretlen szerző két javaslatot terjesztett be a magyar képviselőházhoz a magyar állami deficit törlesztése és a regalé megváltása tárgyában. Ezen két művet szerző ur beküldötte szerkesztőségünknek is közlés végett s mi a közügynek vélünk szolgálatot tenni, midőn azokat nyilvánosságra hozzuk.

I. Javaslat a magyar állami deficit rendszeres és folytatólagos elenyésztetése tárgyában.

Mondja ki a törvényhozás, hogy a magyar állam, a magyar földbirtokos, vagy háztulajdonos által, földbirtok, vagy háztelke javára, e földbirtok, vagy e háztelek egyenes adója arányában megszerzett és lekötött államadossági kötvények után, az azokban megállapított évi kamatnál $\frac{1}{2}$, vagy $\frac{3}{4}$, vagy egy egész százalékkal többet folyósít, azaz fizet.*)

És ennek az az eredménye lesz, hogy a magyar állam passivái és ennek deficitije abban az arányban fognak elenyészni, a melyben a magyar államadosság a magyar földbirtok tulajdonába átmegy, illetve a milyen arányban a magyar állam passivái a magyar földbirtok activáivá változnak át.

A magyar földbirtok ellenben abban a perczben, a midőn ez kimondatik, emelkedni fog értékében és pedig emelkedni fog

*) Így például: ha valamelyik földbirtokos, vagy háztulajdonos, $\frac{1}{100}$ -nyi kamattöbblet engedélyezése mellett $\frac{4}{100}$ -ot, vagy $\frac{6}{100}$ -ot arányban, vagy $\frac{5}{100}$ -ot papírban kamatozó járadékkötvényt, vagy más törlesztéssel járó, $\frac{5}{100}$ -os államadossági kötvényt szerzett meg birtoka, vagy háztelke javára, úgy fizetne az állam az illető földbirtok, vagy ház mindenkorai telekkönyvi tulajdonosának az első esetben $\frac{4}{100}$ helyett $\frac{5}{100}$ -ot, a második esetben $\frac{6}{100}$ helyett $\frac{7}{100}$ -ot arányban, a harmadik és negyedik esetben pedig $\frac{5}{100}$ helyett $\frac{6}{100}$ -ot papírban.

értéke a javára megállapított kamattöbblet nagysága, azaz, az ezen kamattöbbletnek megfelelő tőke nagysága arányában és pedig emelkedni fog értékében azonnal, még mielőtt az állam ezen kamattöbbletet folyóvá tenné és az neki valami kiadást okozna. Mert ezen, a magyar földbirtok javára biztosított előny mindenki által escomptáltatnék, a ki magyar földbirtokot, vagy házat venne, vagy ezekre kölcsönt adna.

A gyakorlati kiviteli mód nagyon egyszerű. Konstaltatnék ugyanis, hogy a jelenlegi államadossági tőkeálladékból mennyi esik egy forint egyenes ház- vagy földadóra és ennek alapján, az évi adó kivétele alkalmával, az is kiíratnék, hogy mindenik földbirtokos, vagy háztulajdonos hány 100 frtos, a megállapított kamattöbblettel javadalmazott állami adóssági kötvényre nézve tarthat igényt. Ha azután valamelyik földbirtokos, vagy háztulajdonos a számára az állami adósságból ily módon kijelölt adóssági kötvényeknek hányadát, vagy e hányad egy részét földbirtoka, vagy háztelke javára megszerzi és kimutatja, hogy azokat földbirtoka vagy háztelke javára telekkönyvileg lekötötte, akkor az állam az illető kötvények javára, az eddigi szelvények helyébe, a megállapított kamattöbblettel javadalmazott új szelvényeket állít ki az illető földbirtok, vagy háztelek helyrajzi számjára, a mely szelvények ehez tapadva maradván, az illető földbirtoktól, vagy háztól el nem különíthetők és e földbirtok, vagy e háztelek nélkül másra át nem ruházhatók. Eképen az ezen szelvények után járó kamatok csakis az illető földbirtok, vagy ház mindenkorai telekkönyvi tulajdonosa javára folyósíthatók. Azon esetben, ha a földbirtok, vagy háztelek javára törleszthető állami adóssági kötvények lettek lekötve, akkor ezek nem törleszthetők, illetőleg járadékkötvényekké változtatnak át.

A földbirtok felosztása esetében, a javára lekötött állami adóssági kötvények, tekintet nélkül a talaj minőségére, a törvényesen bevett mértékegység szerint egyenlően osztatnak fel, aképen, hogy ha például: 100 □ ölnyi, vagy 100 □ holdnyi (és illetve 100 □ méternyi, vagy 100 □ árnyi) birtoktest javára 1000 frt értékű kötvények köttetnek le és az négyfelé lett osztva, mindenik részre annyi forint esik, mint a mennyi □ öl s illetve □ hold, (vagyis mint a mennyi □ ár) azon részre esik.

A hitelre szorult földbirtokos, vagy háztulajdonosnak azonban jogában álland a földbirtoka, vagy háztelke javára ily módon megszerzett, állami adóssági kötvények után járó kamatra egy olyan kölcsönösszeget felvenni, melynek annuitása 32, vagy legfeljebb 38 $\frac{1}{2}$ évi törlesztéssel mellett ezen évi kamatban a fedezetet teljesen feltalálja, úgy, hogy ezen, a földbirtoka javára folyósítandó kamat, a vett kölcsön után járó évi kamatot és törlesztési hányadot egészen szolgáltatassa.

De ezen kölcsön az általam tervezett, később bemutatandó és egészen új rendszeren nyugvó intézettől veendő fel, mely a kölcsönvevő földbirtokot az intézet szorosan vett tiszta nyeresményében részesíti és egy sajátos módon a jelzálog számára még a kölcsön vett összegnek megfelelő új tőkét alkot s így ezen kölcsön mivelet segítségével nemcsak az államadósságból reá eső rész szereztetik meg a tulajdonos minden megterhelhetése nélkül az ingatlanak, hanem még ezen kívül a felvett kölcsönösszeg értékének megfelelő, új tőke alkottatik annak részére.

Ime az ut és mód, mikép szerezhethik meg a tőkeszegény földbirtokosok is az államadóssági kötvényeket s ime a legbiztosabb mód a magyar járadékok népszerűsítése s illetve a külföldre folyó kamatoknak a hazai földbirtokokhoz való visszavezetésére! És ime egyuttal, — a mi legfontosabb, — a legközelebbi, sőt — határozottan állítom — az egyedüli út a magyar földbirtokosok és a magyar állam háztartása megingott egyensúlyának a helyreállítására!

(Folytatása köv.)

A kézdívásárhelyi iparos tanulók iskolájának tervezete.

Kézdí-Vásárhelyt közelebből üdvös mozgalom indult meg egy létesítendő ipariskola iránt. E czélból a városi ipartestületek elnökei gyűlést tartottak, melyben elfogadtatott a Gyöngyösi István által összeállított következő tervezet:

I.

Az iparos tanulók iskolájának czélja és beosztása.

1. §. Az iparos tanulók iskolájának czélja azon iparos tanulók elemi, vagy továbbképzése, kik eddig semmiféle oktatásban

nem részesültek, vagy pedig a népiskolába jártak ugyan, de magasabb tanfolyamot hallgatni alkalmuk nem volt.

2. §. Az iparos tanulók iskolája áll: I. előkészítő osztályból, minden oktatást nélkülöző iparos tanulók számára; II. fejlesztő, olyanok számára, kik az előkészítő osztályt, vagy az elemi népiskolát; végre III. iparososztályból azon iparos tanulók és önként ajánlkozó segédek számára, kik a fejlesztő osztályt sikerrel bevégezték.

II.

Tanítási nyelv.

3. §. A tanítási nyelv mindenik osztályban: a magyar.

III.

A tanítás tárgyai és terve.

4. §. A tanítás tárgyai a következők: A) az előkészítő, első osztályban: a) irva-olvasás, hetenkint 5 óra; b) számtan, hetenkint 2 óra; c) rajzolás, hetenkint 1 óra, összesen 8 óra. B) A fejlesztő, második osztályban: a) az olvasókönyv otthoni tanulmányozásának vizsgálata és értelmi oktatása nyelvtani alapon, hetenkint 2 óra; szépirás, hetenkint 1 óra; iparos számtan, hetenkint 3 óra; összesen 9 óra. C) Az iparos harmadik osztályban: olvasás nyelvtani alapon kezelve, könnyebb szavalmányok gyakorlatítása és üzleti fogalmazás, hetenkint 2 óra; szépirás, hetenkint 1 óra; számtan, az elemi népiskolai 5. és 6. osztály tanítási terve értelmében, hetenkint 3 óra; népszerű természettan, hetenkint 1 óra; vegytan, tekinettel a legfontosabbakra, hetenkint 1 óra; földrajz, tekintettel az iparviszonyokra, hetenkint 1 óra; szabadkézi és mértani rajzolás, hetenkint 2 óra; könyvvitel, hetenkint 1 óra; összesen 12 óra.

5. §. A vallásbeli oktatás mind a három osztályban az ipariskola körén kívül, vasárnap délelőttre esik, melynek óráit az illető hitfelekezetek előljárói határozzák meg.

IV.

Az iskolai év.

6. §. Az iskolai év 9 hónap, azaz: kezdődik szeptember 1-én és tart május végéig.

V.

A tanítási idő.

7. §. A tanítási idő vasárnap délután 2—5 óráig és hétfőn, kedden és pénteken este 6 órán kezdve.

VI.

A tanítási órák terve.

8. §. A tanítási óratervet az illető tanítótestület állapítja meg s a felügyelő bizottsághoz jóváhagyás végett beterjeszti.

VII.

Tankönyvek és tanszerek.

9. §. A használatba veendő tankönyvek és tanszerekül a nmélt. vall. és közokt. miniszter ur által ajánlottak fogadtatnak el. A tankönyvek beszerzési összege az ipariskolai alapból fedeztetik, ha azonban valamelyik iparos tanulóknak módjában áll az érték járó díjt fizetni, azoktól a díj beszedetik és a tankönyv az illető tanuló tulajdonát képezi, máskülönben az ipariskola tulajdonában marad. A tanszerek beszerzését, a mennyiben az ipariskolai vagyon megengedi, a felügyelő bizottság a tanítótestülettel egyetértve, megkérheti; ha pedig vagyona nem engedné, kérelmez a nmélt. vall. és közokt. miniszter urhoz, ugyszintén a városi közs. iskolák előljáróságához, hogy az ipari szakosztályu felső-népiskola, illetőleg az elemi iskolák tanszereinek használatát engedélyezze.

(Folytatása következik.)

Sz. 88.—1883.

gazdas. egyes.

Emlékeztetés.

A csikmegyei gazdasági egyesület mult 1882. év márcz. 8-án tartott igazgató választmányi ülésén 15 drb os. és kir. arany jutalmat tűzött ki azon csikmegyei néptanítók részére, (községi vagy felekezeti jelleg tekintetbe vétele nélkül) kik az 1886-ik év október 1-ső napjára kezelésük alá bizott községi faiskolákban a legtöbb

eredményt mutatják föl. Mire az érdekelt tanítókat ezennel emlékeztetem.

Csik-Szereda, 1883. ápril 9-én.

Nagy Imre,
a gazdas. egyes. titkár.

Mindenféle.

— Kézdí-Vásárhelyt a mult vasárnapra virradólag egy csür és mellette egy jégverem fedélzete elégett s reggel pedig Kolonics Istvánnak nagy költséggel és fáradtsággal beállított virágháza égett le. Nem mulaszthatjuk el ezen alkalommal egy pár szót intézni a kézdívásárhelyi tűzoltó egyesület parancsnokságához. Már közel 4 hónapja, hogy az új tisztikar megalakult s mi igazán nagy reményeket kötöttünk a megválasztott főbb tisztviselőkhöz; azt hitük, hogy ép oly buzgalommal fognak a haldokló egyesület feltámasztásához hozzájárulni, mint a mily ékes szavakban ígérték a közgyűlésen, hogy minden erejükből igyekezni fognak a bennük helyezett bizalomnak megfelelni, hanem — fájdalom! — verba volant. Négy hó elmúlt a nélkül, hogy a tisztelt parancsnokság valamit tett volna. Az új tisztikar, pihenve a közbizalom által nyújtott babérokon, merőben contemptuálja azon óriás felelősséget, melyet e város közbiztonságával szemben elvállalt. Mióta a tűzoltói intézmény városunkban felállott, a polgárság híres önfeláldozó tevékenysége a tűz oltása körül, igen alászállott, s ha most a tűzoltó-egyesület is ily tétlenül viseli magát, mi fog történni egy esetleges nagyobb tűzvész idején? Kit fog akkor a felelősség terhelni?! Nézetünk szerint a t. parancsnokság vagy lásson a dolog után s teljesítse azon kötelességet, melyet elvállalt, vagy adjon helyet azoknak, kiknek van akaratuk és erejük az elhanyagolt ügyet felemelni.

— A csikszeredai „polgári olvasókör“ által f. hó 15-én (vasárnap) rendezendő táncz-vigalom népesnek ígérkezik. A városi és vidéki meghívottak közt nagy érdeklődés van a vigalom iránt. Kik még meghívót nem kaptak volna, de a mulatságon részt kívánnak venni, forduljanak Hajnódnak Ignácznak városokíri jegyzőhöz a meghívó iránt.

— Halálozás. Özv. Horváth Györgyné, Horváth Károly gyó.-alfalvi plebános édes anyja, f. hó 4-én életének 83-ik évében Gyó.-Alfaluban elhalt. Lakatos Gergely csikszeredai városi polgár életének 49-ik évében két napi súlyos betegség után f. hó 6-án meghalt. Béke poraikra!

— Meghívás. A háromszékmegyei tanítótestület kézdí köre 1883. ápr. 21-én d. e. 9 órakor kezdődőleg K.-Vásárhelyt tart. a közs. leányiskola helyiségében gyűlést tart. A mult gyűlésben megállapított tárgyakon kívül e gyűlés tárgyat fogja képezni a közp. választmány által kitűzött ezen vitatétel: Miképen lehetne az elemi népiskola tananyagát s mily elvek szerint redukálni? E vitatételt különös figyelmébe ajánlom a t. kartársaknak. K.-Vásárhelyt, 1883. ápr. 8. M. Székely János, köri elnök.

— Gyergyószentmiklósi hírek. A korszolyaegylet alapszabályait a belügyminiszter 19.247. sz. a. megerősítette. — Török Dénes járásbírói aljegyző Cs.-Szeredába törvényszéki jegyzőnek neveztetvén ki, eltávozásakor tisztelői bucsu-banquettet rendeztek tiszteletére.

— Gyó.-Csomafalváról a következőket írják nekünk: A járvány alig szűnt meg s már újból kiütött. A község előljárósága nem hogy a felsőbb hatósághoz felterjesztené az esetet és az óvintézkedéseket megtenné, hanem inkább titkolja azt. Az ilyen hivatalos eljárás mellett aztán hogyan lehet a községet megóvni a veszélytől?

— Nem fajult el még a székely vér. Közelebből egy asszonynak Uzonban 3 gyermeke született: 1 fiú és 2 leány. Mind a három ép, egészséges, életre való gyermek.

— Csoda-állat. Barátoson F. A. földbirtokos udvarában egy székely tehén egy kétfejű borjut hozott világra. Sok bámulója

volt e különös állatnak; de csak rövid ideig élt.

— **Kovácsnán** egy szegény asszony rövid időre eltávoztván hazulról, az ajtót becsukta s két kis gyermekét négy malaccczal együtt benn hagyta. A földön játszadozó kisebb gyermeket a négy malacz elkezdte rágni; majd meg a nagyobb gyermeket is, ki ijedtében az ágyba menekült, szintén megtámadta a négy malacz. A később haza érkezett anya kis gyermekeit vértől elborítva, orruktól, fülektől megosztva, szóval egészen összemarczangolva találta.

— **Élelmes prókátor.** Két székely atyafi nagy perben állott egymással, minek vége az lett, hogy az egyik atyafi a bíróság által egy néhány napi fogságra lett elítélve. A vesztes fél alig lépett ki a bíróság helyiségéből, éktelen fenyvetésekkel rémítgeté peres felét. Esküdözött, hogy a legközelebbi alkalommal lelővi, vagy megfojtja. A megremült atyafi egyik prókátorhoz menekült s feladta, hogy élte veszélyben forog s hogy ellenfele halált esküdött fejére s kéri szépen a fiskális urat, ha egy istáncziacskával utját vágná az öt fenyegető veszélynek, mire azt az okos tanácsot adá az ügyvéd: „Menjen haza barátom csendesen s ha az a vad ember csakugyan megteszi, a mit ígért, jöjjön vissza, s akkor olyan panaszt írok, hogy ön a legfényesebb elégtételen fog részesülni.” (Megtörtént tény.)

— **A közönség érdekében** köz tudomásra hozzuk, hogy Lipeczky Felix bérlő az orosz-falvi „Fortyogó” fürdőt ujjalag kényelmesen berendezve, f. évi ápril 1-én megnyitotta. Meleg fürdők fűtött szobákban kaphatók hetenkint 3-szor, u. m. pénteken, szombaton és vasárnap s kívánatra más napokon is. Nevezett előnyösen ismert bérlő lakását állandóan a fürdőhelyiségekbe helyezvén át, hideg és meleg étkekkel s italokkal is szolgál a közönségnek, s két szobát kényelmesen berendezett a huzamosabb ideig ott mulató vendégek számára.

— **720 magyar népdal zongrára.** A „Magyar Dal-Album”-ból, mely a magyar népdalok egyetlen folyamatosan lévő, zongorára alkalmazott egyetemes gyűjteménye, megjelent a IV-ik kötet 6-ik füzeté is a 701—720 számú következő dallamokkal: 1. Hát fiaim, ti vitéz nevetek. 2. Hegedülnek, szépen muzsikálnak. 3. Hej! Csetneki, Csetneki. 4. Hej ha én tudhatnám. 5. Hej! Rákóczi, Beresényi. 6. Hess légy, ne szállj rám. 7. Hé! utoza van a mai falunkban. 8. Hogy ha egy oly tele pinczébe. 9. Hol lakik kend hugomasszony. 10. Hórhorgas orra van. 11. Hortobágyon híres betyár. 12. Huzd rá cigány, megittad az árát. 13. Ígyunk, ígyunk barátim! 14. Isten a megmondhatója. 15. Jaj be édes a cseresznye. 16. Jaj de fényes, jaj de magas ez az ég. 17. Jaj már minékünk, magyar nemzetnek. 18. Jókora reggel megfújja a trombitát. 19. Kalapom, kalapom fekete. 20. Karancsalji barna kis lány. — A „Magyar Dal-Album” IV. köteté ismét 10 havi füzeten jelenik meg és pedig 200 dallamtartalommal. Előfizetési ár egész évre: 10 füzetre 1 frt 80 kr, félévre 5 füzetre 90 kr. Egyes füzet ára 25 kr. Minden füzet bérmentve küldetik szét. Előfizetések legzélszerűbben postautalványon a „Magyar Dal-Album” kiadóhivatalához Győrbe intézendők.

Szerkesztői izenetek.

ee. Szépviz. A tudósítás jó.
Dr. F. D. Köszönöm. Gyűjteményed kiválóan érdekes. Jóni fog.

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kádbéő Ferencz,
Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Piaczi árak

	Kézdí-Vásárhely ápril 5.		Csik-Szereda ápril 4.		Sz. Udvarhely márczius 29.		Gy.-Sz.-Miklós márczius 31.	
	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.
Buza) tiszta	7	—	7	50	7	10	7	—
) elegy	5	80	—	—	—	—	6	—
Rozs) tiszta	5	—	5	—	5	60	6	25
) elegy	4	50	5	—	4	—	5	50
Arpa) tiszta	—	—	3	—	4	50	6	—
) elegy	—	—	—	—	—	—	5	—
Zab	2	50	3	—	3	50	2	50
Törökbuza	5	—	5	25	6	40	6	25
Kása) köles	10	—	10	—	—	—	8	50
) árpa	—	—	—	—	—	—	—	—
Borsó	6	—	5	—	—	—	6	—
Lencse	8	—	—	—	—	—	—	—
Fuszulyka	5	—	6	50	5	—	6	—
Lenmeg	—	—	—	—	—	—	8	50
Kendermag	—	—	—	—	—	—	—	—
Bükköny	—	—	—	—	5	—	—	—
Pityóka	1	60	1	50	3	50	1	60
Marhahus	—	36	—	32	—	40	—	34
Disznóhus	—	40	—	40	—	48	—	48
Juh-hus	—	—	—	—	—	—	—	24
Szalona	—	80	—	80	—	72	—	70
Fagygyu	—	32	—	—	—	36	—	40
Malacz	1	50	1	50	—	—	1	20
Lud	1	—	1	—	—	—	1	—
Récze	—	45	—	—	—	80	—	80
) feje	2	80	3	—	2	50	2	33
) fekete	3	50	3	50	3	—	3	50
Egy pár csirke	—	65	—	—	—	—	—	60
10 tojás	—	15	—	15	—	13	—	20

MELEG FÜRDŐ.

Alattirt a n. érd. közönségnek becses tudomására hozza, hogy vendéglői helyiségében **tisztasággal és kényelemmel** berendezett s a nap bármely szakában megrendelhető **MELEG FÜRDŐ** kapható.

Egy fürdői szoba befűtéssel, lepedő, kendő és szappannal csak **40** krajczár.

A t. uri közönség szíves pártolását kéri

Kézdí-Vásárhelyt, 1883. ápril hó

Özv. Fejér Bogdáné.

1—2

Szobafestészet.

Van szerencsém a n. érd. városi és vidéki közönség becses figyelmébe ajánlani magamat.

Ujonan beszerzett, többféle stíli divatos mintáimmal bármely igénynek képes vagyok megfelelni. Nyilvános épületek, pl. **templomok, nagy termek** stb. festésére szintén vállalkozom.

Főtörökvésem az, hogy **olcsó árak, correct munka és pontosság** által a n. érd. közönség eddig tanusított szíves pártfogását ezentul is kiérdemeljem.

K.-Vásárhelyt, 1883. ápril hó.

Tisztelettel

Blatt Mihály,
szobafestő.

1—6

HASZONBÉRI HIRDETMEY.

Melynélfogva alattirt borszéki fürdő- és üzletigazgatóság haszonbérbe adja a borszéki Kossuth-kutnál ujonan épített gyógycsarnok melletti

KÁVÉMÉRŐ ÉS CZUKRÁSZDA

helyiségeket három egymásután következő évi fürdőidény tartamára írásbeli ajánlati pályázás után a következő feltételek mellett:

1. A haszonbér kezdetét veszi **folyó 1883. év június 1-én** és tart minden évben **szeptember 15-ig.**

2. Az évi haszonbér 300 frt minimális összegben állapittatik meg.

3. A bérösszeg két részletben, mindig **július 15-én és augusztus 15-én** lesz bérlő által az üzleti pénztárba befizetendő.

4. Vállalkozni kívánók kötelesek a kikiáltási árhoz képest írásbeli ajánlataikat 10% bántpénzzel ellátni s ajánlataikban igazolni, hogy a részletes feltételeket ismerik, azokat elfogadják és a vállalat ellátására képességgel bírnak.

5. Ezen haszonbéri tárgyban a tárgyalás **folyó év május 15-én d. e. 10 órakor** fog megtartatni, miért is a pályázati ajánlatok legkésőbbben **f. év május 14-én d. u. 6 órakor**ig az üzlet igazgatóságához betérjesztendők, illetve beküldendők lesznek, mert későbbben érkező ajánlatok tekintetbe vétetni nem fognak.

6. Egyéb feltételek az üzlet hivatalos helyiségében betekintheők vagy lemasolhatóak.

Borszék, 1883.

Az üzlet igazgatósága.

Puskás Lajos,
igazgató.

1—3

DÁVID ANTALNÁL KÉZDI-VÁSÁRHELYT.

Van szerencsém tudatni a n. érd. közönséggel, hogy **divatos férfi-kalapokból és chiffon férfingekből gyári raktárt**

tartok s azokkal a következő feltűnő olcsó árakban szolgálhatok:

Finom minőségű DIVATOS FÉRFI-KALAPOK minden választékban **70 krtól, 1 frt, 1 frt 20 kr, 2 frt, 2 frt 50 kr, 3—4 forintig.**

Finom minőségű DIVATOS GYERMEK-KALAPOK minden választékban **60 krtól 2 frt 50 krig.**

CHIFFON FÉRFI-INGEK 90 krtól 3 frt 50 krig.

INGGALÉROK darabja 12 krtól 25 krig.

Vidéki megrendelések posta fordultával teljesíttetnek.

Kézdí-Vásárhelyt, 1883. február hó.

Tisztelettel

Dávid Antal.

IGEN SZÉP ÉS DUS VÁLASZTÉKBAN.

Eladó

1 drb egy éves szép kan

Csik-Szeredában

Vallensteinnál.

2—2

Sz. 545 tkvi.

1883.

Árverési hirdetmény.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről ezenel közhírré tétetik, miszerint bereczki Koltofeán Konstantin végrehajthatónak ozsdolai Vajna Péter s neje Dénes Terézia végrehajtást szenvedők elleni 137 forint s járuléka iránti ügyében végrehajtást szenvedőknek az ozsdolai 441. sz. tjkvbe 1—4. 6—12. 14—26. r. sz. a foglalt 717 frt 65 kr becsértékű ingatlanaira Koltofeán Konstantin kérelmező 137 frt tőke követelésének, ettől 1879. évi június hó 24-ik napjától járó 8% kamatoknak 9 frt 93 kr perbeli, 18

frt 89 kr végrehajtási, 9 frt 50 kr árverési, 14 frt 7 kr hirdetési már megállapított valamint jelenlegi 5 frt 20 kr és a még felmerülendő költségeknek kielégítése, végett leszámítva ezekből a már befizetett 20 frtot, a kért végrehajtási árverésről a hirdetmény kibocsátatik.

A kikiáltási ár a fennebbi becsár, melyen alul is az ingatlanok szükség esetében el fognak adatni.

Árverezni akarók tartoznak a becsár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes papirban az árveréskor a kiküldött kezéhez, az árverés megkezdése előtt letenni.

Az árverési feltételek a kir. törvényszék telekkönyvi hatóság irodájában a hivatalos órák alatt, ugy Ozsdola községi előjáróságánál, bárki által megtekinthetők.

Az árverés foganatosítására határidőül **1883. évi június 8-án** délelőtt 9 óra Ozsdola község házánál kitűzetik azzal, hogy ezen alkalommal az ingatlanok, ha becsáron felül ígért nem tétetik vagy a becsár sem adatik meg, becsáron alól is el fognak adatni Erről érdekeltek értesíttetnek.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1883. évi február 20-án tartott üléséből.

1—1